

De kleur oranje is nauw verbonden met de Nederlandse identiteit. Door deze opvallende kleur zijn de Nederlandse supporters in een oogopslag te vinden op internationale sportevenementen. Zo graag als Nederlanders zich in oranje hullen, zo weinig geliefd is deze kleur in de Nederlandse tuin. Toegegeven, oranje bloemen hebben een wat negatief imago en het is niet de gemakkelijkste tuinkleur. Toch zijn er met wat beleid bijzondere effecten mee te bereiken.

Tekst en fotografie - Éva Kovacs

Oranje als tuinkleur

thema
Tuinen van
Oranje

Van sinaasappel tot abrikoos

Oranje ligt tussen rood en geel. Het is ongeveer de kleur van de schil van rijpe sinaasappels. Deze mengkleur kent, net als de andere hoofdkleuren, een eindeloze reeks tinten waarin niet alleen de verhouding tussen rood en geel varieert, maar ook het grijsgehalte. De vergrijsde tinten worden vaak niet als oranje herkend. Zo noemt men een verdonkerde oranjetint brons, roest of terracotta en een verbleekte beige, zalm of abrikoos. Technisch gezien vallen ze allemaal onder oranje. Oranjetinten bieden een breed scala aan emoties, van het meest vlammeende roodoranje tot het subtielste pastel, abrikoos.

Geliefd en gehaat

Weinig vaste planten dragen oranje bloemen in ons gematigde klimaat. Het zijn vooral de niet winterharde eenjarigen en knollen die deze bloemkleur in de tuin vertegenwoordigen. Wij mogen niet vergeten dat heel veel vruchten rijpen in deze uitstekende (vogel) lokkleur. Ook het verkleurende blad in de herfst levert prachtige oranjetinten op. Helaas roept oranje gauw de sfeer van met goudsbloemen en knotsige afrikaantjes beladen voortuintjes op. Om en om afgewisseld met vuurrode *Salvia*'s staat dit beeld nog steeds symbool voor burgerlijk tuinieren, wat maar weinig mensen kunnen waarderen. Dat oranje ook anders kan, zelfs met wat aangepaste goudsbloemen en afrikaantjes, bewijzen de kleurtrends van de laatste decennia, die onder de noemer 'hot borders' of 'vlammende kleuren' in de belangstelling kwamen te staan.

Oranjes onder elkaar

Combineren met oranje is niet zo moeilijk. Wie zich onzeker voelt, kan steun vinden in de kleurenleer. De veiligste manier is, net als bij andere kleuren, een smal segment uit het kleurengamma kiezen, bekend als het ton-sur-ton contrast.

Hier is het verschil tussen de kleuren heel subtiel, het contrast komt van de bloemvormen en texturen. Het gevaar ligt in de eentonigheid. Door een wat breder segment te kiezen uit het kleurengamma, wat van warm geel tot roodoranje loopt, of te spelen met vergrijsde tinten, wordt het effect sprankelender. Verzadigd, dynamisch oranje werkt goed op plaatsen waarlangs men zich beweegt, bijvoorbeeld bij opritten of paden in de voortuin. In het openbare groen is het een uitstekende kleur met signaalfunctie om bij rotondes of bermten toe te passen. Pas wel op, oranje kan gauw te veel aandacht opeisen en vermoeien. Het is zeker niet aan te raden naast het terras van rustzoekers. Het is meer dan welkom bij een avondzitzje, waar de ondergaande zon deze kleur met nog meer vuur en vlam verrijkt. Een pot met oranje bloemen zal zelfs in een overwegend groene tuin of op het balkon een zonnig en vrolijk accent brengen.

Oranje in gezelschap

Gedurfd en tegelijkertijd wat moeilijker is de combinatie met sterk contrasterende kleuren. Voorzichtigheid is meer dan geboden, maar oranje kan verbluffende combinaties opleveren. Het cliché van helder oranje met rood, zoals die van de vuurrode *Salvia*, kunt u beter laten, het werkt niet goed. Ook oranje met helder wit geeft overstralingsproblemen. U kunt beter de kleur-tegenkleur contrasten in de complementaire kleuren zoeken. In het geval van de oranjes ligt dat in het blauwpaarse deel van het kleurengamma. Om het juiste kleurenpaar en de juiste verhoudingen van de groepen te vinden, is gewoon uitproberen de meest beproefde methode.

Mocht u nog niet tuinoranjegezind zijn, dan kan het nu, in het kroningsjaar, een goed moment zijn om een proefje te wagen met deze warme, boeiende en fascinerende kleur. Want oranje is veel meer dan afrikaantjes op een rij.

Links: Verdonkerd en helder oranje van amarant en afrikaantjes.
Boven vlnr: Roodoranje zonnekruid.
Symphonie van oranje tinten in één dag: leliebloem.
Oostindische kers, allemaal oranje.